

บทบาทเทคโนโลยีการศึกษา ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539)

สุพร สุนทรนนท์*

การเปลี่ยนแปลงของประเทศไทยหลังจากช่วงทศวรรษที่ผ่านมาได้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และเห็นได้ชัด อันเป็นผลมาจากความสำเร็จก้าวหน้าของวิทยาการและระบบการสื่อสารข้อมูลที่รวดเร็ว ซึ่งส่งผลให้มีการรับเอาวิทยาการสมัยใหม่ ๆ มาใช้ในการประกอบอาชีพในภาคเศรษฐกิจ และมีการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมจากต่างประเทศมากขึ้น ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ก่อให้เกิดผลกระทบที่สำคัญหลาย ๆ ด้าน

การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละด้าน มีแนวโน้มว่าจะเปลี่ยนแปลงไปอีกอย่างมาก และในอัตราที่รวดเร็วยิ่งขึ้นในอนาคต ทั้งนี้เนื่องจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์ ที่ได้มีการพัฒนาขึ้นมามากในระยะเวลาไม่นานมานี้ และนับวันจะยิ่งก้าวหน้ารวดเร็วไปอย่างไม่หยุดยั้ง ดังนั้นสภาพการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ไม่สมดุล ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิถีชีวิตที่ต้องปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็วและหลากหลาย แบบแผนความคิดเห็นค่านิยม การพัฒนาด้านจิตใจ และพฤติกรรมทางการเมืองของคน ที่เปลี่ยนไป การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวก่อให้เกิดความจำเป็นในการพัฒนาคนทั้งด้านฐานะบุคคล ในฐานะสมาชิกขององค์กร และในฐานะสมาชิกของสังคม ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ภายใต้เงื่อนไขของความเปลี่ยนแปลงในระบบเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม สามารถริเริ่ม และนำการพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่พึงประสงค์ ตลอดจนสามารถช่วยให้การเปลี่ยนแปลงที่จะมาถึงอย่างรวดเร็วนั้นเป็นไปได้อย่างราบรื่น และสอดคล้องกับเงื่อนไขข้อจำกัดด้านทรัพยากรและสภาพความต้องการของแต่ละบุคคล ชุมชน และสังคม ซึ่งมีหลากหลาย ทั้งนี้ภารกิจในการพัฒนาดังกล่าวนี้เป็นหน้าที่โดยตรงของระบบการศึกษาของชาติประการหนึ่ง

ดร.ก่อ สวัสดิพานิชย์ ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาเป็นกิจการของรัฐบาลที่ใหญ่ที่สุดใช้กำลังคนมากที่สุด ใช้งบประมาณของรัฐบาลในอัตราที่สูงมาก และใช้ทรัพยากร

*นักวิชาการโสตทัศนศึกษา 5 ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ประเภทต่าง ๆ ของสังคมอย่างมากมาย กิจกรรมของระบบการศึกษามีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างลึกซึ้ง ระบบการศึกษาต้องรับภาระหน้าที่อย่างกว้างขวาง จะต้องรับผิดชอบต่อประชาชนและสังคมอย่างมาก

จะเห็นได้ว่า การศึกษานั้น จะต้องมีการวางแผนอย่างรัดกุม และแม่นยำ มิฉะนั้นแล้วผลที่ตามมาของการจัดการศึกษาที่ผิดพลาด ย่อมส่งผลเสียหายต่อระบบอื่น ๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาตินั้น ได้เปลี่ยนแปลงปรับปรุงไปตามยุคตามสมัย ก็เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบันนั่นเอง

ในปัจจุบันนี้รัฐได้เปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาการศึกษาจากฉบับที่ 6 (พ.ศ.2531-2534) มาเป็นแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) เพื่อเป็นการพัฒนาด้านการศึกษาให้เหมาะสม และสอดคล้องกับภาวะสังคมปัจจุบัน ฉะนั้นการจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องมีแบบแผนในการพัฒนาเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์หลักที่ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) ที่จะมุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของพลเมือง โดยเน้นให้มี คุณธรรม จริยธรรม ปัญญา และมีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ ตลอดจนทั้งมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถพึ่งตนเอง และดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข ภายใต้การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสมกับสภาพการณ์วีเริ่มสร้างสรรค์ และทำการพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่เหมาะสม และสามารถช่วยให้การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นไปอย่างมีกระบวนการและราบรื่น สอดคล้องกับเงื่อนไขข้อจำกัดด้านทรัพยากร สภาพความต้องการของแต่ละบุคคล ชุมชน และสังคม รวมทั้งก่อให้เกิดความสมดุล และเชื่อมโยงในการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม ตลอดจนความสัมพันธ์อันดีมีความผสมกลมกลืน และได้รับประโยชน์ร่วมกันจากการพัฒนาทั้งการเมืองและชนบท

ตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวจึงได้มีนโยบายการศึกษาที่เป็นประเด็นหลักในการพัฒนาการศึกษา คือ การศึกษาเพื่อพัฒนาบุคคล, การศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การกระจายโอกาสทางการศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน, เครือข่ายการเรียนรู้ การศึกษาเพื่ออาชีพ, ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา, การบริหารและการระดมสรรพกำลังเพื่อการจัดการศึกษา, การศึกษาเอกชน, และระบบสารสนเทศ, เพื่อการพัฒนาการศึกษา, เพื่อให้เกิดการพัฒนาการศึกษาในระดับต่าง ๆ รวมทั้งการให้บริการและส่งเสริมการศึกษาเป็นไปอย่างเหมาะสม จึงได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย และมาตรการในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาฯ ดังกล่าว

มาตรการ

1. พัฒนาหลักสูตร เนื้อหาสาระ กระบวนการเรียนการสอน คณิตศาสตร์

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในทุกระดับ ทุกประเภทการศึกษา

2. พัฒนาอุปกรณ์ การเรียนการสอน ทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้ทันต่อความก้าวหน้า ทางวิชาการ

3. เชื่อมโยงการเรียนรู้อะหว่างภาคทฤษฎี กับภาคปฏิบัติ ด้วยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ มีการถ่ายโยงความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น กับความรู้สมัยใหม่ที่เป็นสากล ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน

4. กำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ จนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเพื่อเป็นพื้นฐานสำคัญในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และศึกษาต่อ

5. ให้ผู้ที่มีความสามารถพิเศษทางด้านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ได้เต็มศักยภาพ รวมทั้งจัดกิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนทุกระดับ ทุกประเภทศึกษาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์มากขึ้น

6. ให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ผลิตกำลังคนด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม และอุตสาหกรรมบริการ โดยเน้นในสาขาที่ขาดแคลน เพื่อสร้างกำลังคนให้มีขีดความสามารถในการพัฒนาเทคโนโลยีให้มากขึ้น

7. ถ่ายทอดความรู้ ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เกษตรกรรม และ อุตสาหกรรมบริการอย่างต่อเนื่อง ให้แก่กลุ่มคนที่อยู่ในตลาดแรงงาน และก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน ทั้งในเมือง และชนบทเพื่อเสริมสร้างความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพ รวมทั้งให้สถานศึกษา อาชีวศึกษา ร่วมกับผู้ประกอบการที่มีศักยภาพทางเทคโนโลยีจัดโปรแกรมการศึกษา ฝึกอบรม ทางด้านเทคนิคเฉพาะ และทางเทคนิคการจัดการ

8. กำหนดให้สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ศึกษา ค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ฝึกอบรมครู ทุกระดับ ทุกประเภทการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

9. จัดกิจกรรมการศึกษาในรูปแบบ และวิธีการ ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาส แสดงความคิดริเริ่ม และสร้างผลงานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตามความรู้ ความสามารถเฉพาะด้าน รวมทั้งสนับสนุนทุนการผลิตเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้กับสถานศึกษา

10. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรู้จักนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ และเทคโนโลยีพื้นบ้าน มาปรับใช้ในการดำรงชีวิต

11. ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข่าวสารข้อมูล และผลผลิตการคิดค้นเกี่ยวกับ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้ประชาชนได้รับรู้อย่างรวดเร็ว และทั่วถึง

12. นำความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มาใช้ในการรักษาคุณภาพ

ทางธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

13. จัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นเป็นพิเศษ เพื่อจัดการศึกษาด้านนี้

จะเห็นได้ว่า การศึกษาเป็นกระบวนการทางสังคมที่สำคัญ ประการหนึ่งเพราะเป็นกระบวนการทางสังคมที่กระทำเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งของสังคม คือ คน การศึกษาเป็นกระบวนการ พัฒนาคน เมื่อพัฒนาแล้วคนในสังคมย่อมจะมีความสามารถในการปรับปรุงหรือดัดแปลงสิ่งต่าง ๆ ให้เจริญก้าวหน้าขึ้น

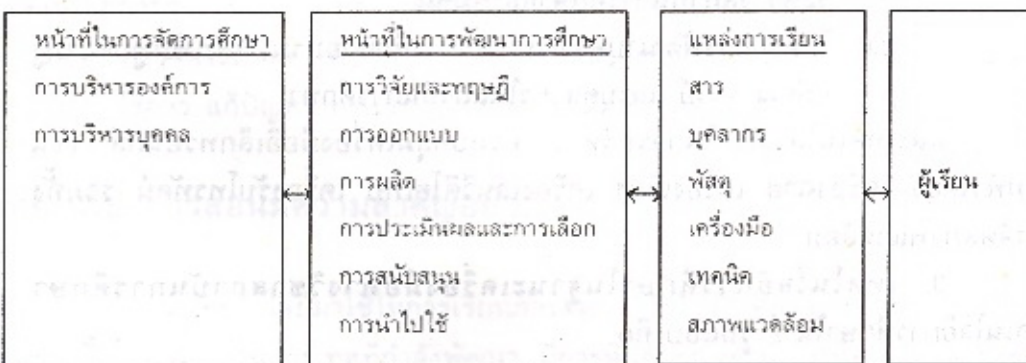
ฉะนั้นการจัดการศึกษาให้สอดคล้อง และบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้ไม่ใช่เรื่องง่าย เหตุผลก็เพราะว่าสภาพสังคมของแต่ละแห่งไม่เท่าเทียมกัน เช่น คุณภาพของผู้สอน คุณภาพของห้องสมุด สติปัญญาของนักเรียน จำนวนบุคลากร สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งทำให้คุณภาพของการศึกษาไทยแตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนการสอนที่เป็นนามธรรม ซึ่งบทเรียนที่มีลักษณะเช่นนี้ยากแก่การทำความเข้าใจได้อย่างลึกซึ้ง

การจัดการศึกษาให้มีการดำเนินไปได้อย่างมั่นใจ ในคุณภาพ ความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและประหยัด นั่นคือ การนำเอาเทคโนโลยีการศึกษาเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างเป็นระบบ

เทคโนโลยีการศึกษา คืออะไร

สมาคมการสื่อสารการศึกษาและเทคโนโลยี ให้ความหมายว่า เป็นกระบวนการที่มีบูรณาการอันซับซ้อน ซึ่งเกี่ยวข้องกับบุคคล วิธีการ ความคิด เครื่องมือ การจัดระเบียบ เพื่อที่จะวิเคราะห์ ปัญหา ออกแบบ ปฏิบัติ ประเมินผล และการจัดการแก้ปัญหา นั้น ๆ อันเกี่ยวข้องกับ การเรียนรู้ ของมนุษย์ทุกด้าน

สมาคมการสื่อสารการศึกษา และเทคโนโลยีได้ แบ่งขอบข่ายของงานเทคโนโลยีการศึกษาว่ามีองค์ประกอบอยู่ 4 สาขา คือ

1. ด้านการจัดการทางการศึกษา อันได้แก่ การจัดการบุคลากรและการจัดการหน่วยงาน

2. ด้านการพัฒนาทางการศึกษา ได้แก่ การวิจัย การออกแบบ การผลิต การประเมินผล การเลือก การจัดให้บริการ การใช้และการแพร่กระจาย

3. ทรัพยากรการเรียนรู้ ได้แก่ สาร บุคคล วัสดุ อุปกรณ์ เทคนิค และ สภาวะแวดล้อม

4. ผู้เรียน บุคลิกลักษณะของผู้เรียน เป็นปัจจัยประการหนึ่งที่มีผลต่อการเรียนรู้

บทบาทของเทคโนโลยีการศึกษา

ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ได้กล่าวถึงบทบาทของเทคโนโลยีการศึกษา ไว้ดังนี้ คือ

1. เทคโนโลยีการศึกษาในฐานะองค์ความรู้ ในประเทศไทยเทคโนโลยีการศึกษา ในฐานะที่เป็นศาสตร์ หรือองค์ความรู้นี้ได้มีวิทยาลัย มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้เปิดสอน วิชาสไตท์คนศึกษา หรือเทคโนโลยีการศึกษาขึ้น เพื่อมุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในระดับผู้ปฏิบัติ นักออกแบบ นักจัดระบบ และผู้ควบคุม การผลิตและใช้สื่อประเภทต่าง ๆ

2. เทคโนโลยีการศึกษาในฐานะเครื่องมือบริหาร มีบทบาทดังนี้

2.1 การเป็นเครื่องมือด้านธุรการ ช่วยในการเก็บทะเบียน พัสดุงงบประมาณ

2.2 การเป็นเครื่องมือด้านการจัดระบบการบริหาร ในรูปของการ วิเคราะห์ระบบ และสังเคราะห์ระบบ รวมทั้งการจัดทำโครงการ ในรูปแบบต่าง ๆ

2.3 ในด้านการบริหารบุคคล เก็บทะเบียนข้อมูลบุคลากร

2.4 ในด้านการบริหารวิชาการ เก็บทะเบียนสะสม วัดและประเมินผล และ รายงานผลการเรียน

2.5 ในด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจอันดี ระหว่างสถาบันการศึกษาและชุมชน

2.6 ในด้านการพัฒนาบุคลากร เพื่อการศึกษาอบรม และเพิ่มพูนความรู้ แก่คณาจารย์ และบุคลากรในสถาบันการศึกษา

และเทคโนโลยีที่ใช้ในการบริหาร ครอบคลุมเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องฉาย เครื่องเสียง เครื่องเล่นวีดีโอเทป เครื่องรับโทรทัศน์ รวมทั้ง การจัดสภาพแวดล้อม

3. เทคโนโลยีการศึกษาในฐานะเครื่องมือทางวิชาสถาบันการศึกษา เทคโนโลยีการศึกษาใน 2 รูปแบบ คือ

3.1 การยึดสื่อคนเป็นหลัก หมายถึง การให้ครู อาจารย์เป็นแหล่ง ความรู้หลัก แล้วใช้สื่อสิ่งของเสริมการสอนของครู เป็นวิธีการ ที่พบเห็นทั่วไป

3.2 การยึดสื่อสิ่งของเป็นหลัก โดยที่การเรียนรู้อาจจะเกิดขึ้นได้โดยที่ผู้เรียนไม่ต้องเผชิญหน้ากับครูอาจารย์ แต่อาจเรียนได้จากสื่อประสมประเภทต่าง ๆ เช่น ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ ใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์ ใช้เสียงอิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ เป็นแกนคงที่

4. เทคโนโลยีการศึกษาในฐานะเครื่องมือบริการวิชาการ เทคโนโลยีการศึกษาช่วยเผยแพร่ความรู้ให้ประชาชน รวมทั้งการใช้การศึกษาต่อเนื่องแก่ผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วได้จัดในรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อฝึกอบรมรายการวิทยุ โทรทัศน์ และวัสดุบันทึกในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เทปเสียง วิดีโอเทป รวมทั้งการเป็นแหล่งวิทยบริการ เช่น ห้องสมุด ศูนย์วิชาการ ศูนย์การเรียน เป็นต้น ที่จะให้บริการด้านบรรณสารสนเทศ สารนิเทศ และแหล่งสรรพความรู้ที่ผู้ใช้บริการสามารถจะมาค้นหา

ความจำเป็นในการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ทางการศึกษา

การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการศึกษา เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลง ซึ่งมีสาเหตุมาจาก 3 ประการ คือ

1. จำนวนประชากรเพิ่มขึ้น
2. การเปลี่ยนแปลงของสังคม ระบบการจัดการศึกษาต้องเปลี่ยนแปลงไปให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมด้วย คนต้องปรับตัวให้ทันกับเหตุการณ์
3. การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ผลจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและวิชาการใหม่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

เทคโนโลยีการศึกษามีบทบาทในการศึกษาทุกด้าน ตั้งแต่การบริหารวิชาการและการบริการทางวิชาการ ซึ่งถ้าถือว่าเทคโนโลยีการศึกษาเป็นระบบใหญ่แล้ว ก็จะมีระบบรอง คือ เทคโนโลยีการสอน เป็นชุดหรือระบบรองของเทคโนโลยีการศึกษา เทคโนโลยีการสอนเป็นกระบวนการที่มีบูรณาการและซับซ้อน อันเกี่ยวข้องกับคน เทคนิคความคิด การจัดระเบียบ เพื่อวิเคราะห์ปัญหา และออกแบบประยุกต์ และประเมินผลจัดการกับวิธีการ แก้ปัญหา ทั้งในการเรียนนั้นต้องมีจุดมุ่งหมายการควบคุมอย่างดี

เทคโนโลยีการสอนมีความสำคัญอย่างไร

การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน กำลังเป็นที่สนใจอย่างกว้างขวาง ในขณะนี้ โดยเฉพาะในประเทศที่กำลังพัฒนา มีการตื่นตัวกันมากทีเดียวในเรื่องของการนำเทคโนโลยีมาเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการศึกษา หรือเพิ่มคุณภาพของการศึกษาให้มากขึ้น ด้วยการแสวงหา วิธีการ เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

โดยใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด

เป้าหมายของการใช้เทคโนโลยีในการสอน

1. เพื่อขยายแหล่งการใช้ทรัพยากรในการเรียนรู้ให้กว้างขวางขึ้น การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนต้องการให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนจากแหล่งความรู้ที่กว้างขวาง
2. เน้นการเรียนของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
3. ใช้วิธีวิเคราะห์ระบบในกระบวนการเรียนการสอน เพื่อเลือกทางปฏิบัติให้ได้ผลมากที่สุด โดยการเอาวิธีทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ภายในระบบการเรียนการสอนว่ามีความสัมพันธ์กันดี และมีความเหมาะสมสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหรือไม่

บทบาทของเทคโนโลยีในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7

จากการที่ผู้เขียนได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ และมาตรการ ในการพัฒนาการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) จะเห็นได้ว่ามีความตระหนักในการนำ เทคโนโลยีเข้ามามีใช้ในการพัฒนาการศึกษา ตลอดจนการกระจายโอกาสทางการศึกษา จึงกล่าวได้ว่า เทคโนโลยีการศึกษามีบทบาทสำคัญมากในการพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ

การนำเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทต่อการจัดการศึกษานั้นก็เพื่อ ต้องการ จัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียน เพราะว่าการเรียนรู้ก็คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนไปในทิศทางที่พึงประสงค์ ฉะนั้นการทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดจะต้องสร้างประสบการณ์ที่เหมาะสมให้กับผู้เรียน คือ สร้างสิ่งที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรม ซึ่งเรื่องนี้จะต้องเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีการศึกษาโดยเฉพาะเทคโนโลยีการสอนที่มีการนำเอาวิธีระบบเข้ามาช่วยจัดการในการวางแผนจัดองค์ประกอบต่าง ๆ ของการสอน มีความรอบรู้ในเนื้อหาที่ดี เลือกวิธีการสอนที่เหมาะสม และวิธีการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ฉะนั้นระบบการสอนของครูนั้นจะต้องมีการออกแบบการสอนโดยนักเทคโนโลยีการศึกษา ซึ่งมีความชำนาญในเรื่องเหล่านี้

ทำไมนักเทคโนโลยีการศึกษาจึงต้องพัฒนาการสอน

สาเหตุที่นักเทคโนโลยีการศึกษาเกี่ยวข้องกับเรื่องของการออกแบบการสอนนั้นก็เพราะว่า

1. สามารถแก้ปัญหาการเรียนการสอน
2. เป็นนักพัฒนาหลักสูตร
3. เป็นผู้กำหนดการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการจัดการศึกษา
4. นักจูงใจเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และประหยัด
5. เป็นผู้ใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร เพื่อประโยชน์สูงสุดในการจัดการศึกษา
6. เป็นนักพัฒนาระบบการสอนเพื่อให้ผลการเรียนรู้ เป็นไปตามที่กำหนดเอาไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ

บทบาทของเทคโนโลยีการศึกษาในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหาร การเรียนการสอน อีกทั้งการบริการการศึกษาเน้นเด่นชัดขึ้น ขอบข่ายของเทคโนโลยี การศึกษามีได้จำกัดแต่เพียงการนำสื่อต่าง ๆ มาใช้แต่เพียงอย่างเดียว หรือมีได้จำกัด แต่เพียงนักสไลด์ทัศนศึกษาอย่างเดียว แต่ขยายเป็นนักจัดระบบและออกแบบการสอน นักสื่อการสอน นักจัดสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน นักประเมินการเรียนการสอน ต้องมีระเบียบระบบและเทคโนโลยีที่เด่นชัด มิใช่เพียงแค่ฝากไว้กับความรับผิดชอบ ของครูแต่เพียงผู้เดียว

ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาอย่างดี นักเทคโนโลยีการศึกษาเข้าใจ ในเรื่อง การออกแบบและพัฒนาการสอน การจัดระบบ และในเรื่องของสื่อการสอน เป็นอย่างดี ฉะนั้นการทำงานร่วมกันแม้ความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน จะสามารถสร้าง ความมั่นใจในการเรียนการสอน และส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา เพื่อสนองตอบต่อวัตถุประสงค์ นโยบาย และมาตรการ ในการพัฒนาการศึกษาของ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

- ก่อ สวัสดิ์พานิชย์ "ยุทธศาสตร์นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา", วารสารมิตรครู, ปีที่ 27 ฉบับที่ 22 ปีถัดหลัง. (30 พฤศจิกายน 2528), 10-14.
- ชม ภูมิภาค. "การศึกษาในยุคเทคโนโลยี", วารสาร สสวท. ปีที่ 19 ฉบับที่ 74 (เมษายน - มิถุนายน 2534), 15-18.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. "ข้อบ่งชี้และบทบาทของเทคโนโลยีทางการศึกษา", วารสารสุขุทัยธรรมมาภิบาล, ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม 2534), 2-9.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. เทคโนโลยีการสอน : การออกแบบและพัฒนา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2533.
- ประหยัด จีระวรพงศ์. เทคโนโลยีการสอน. กรุงเทพฯ : อักษรวัฒนา, 2522.
- ลัดดา สุขปรีดี. เทคโนโลยีการสอน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2523.
- สมบูรณ์ สงวนญาติ. เทคโนโลยีทางการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : กรมการศาสนา, 2534.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี "แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539)" วารสารการศึกษาแห่งชาติ ปีที่ 25 ฉบับที่ 3 (กุมภาพันธ์-มีนาคม 2534), 29-32.